

Riina Nousiainen

17.8.2020

Opetus- ja kulttuuriministeriö
kirjaamo@minedu.fi

Lausuntopyyntöne 22.6.2020, VN/14518/2020

HE eduskunnalle koskien ammatillisesta koulutuksesta annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamista

- STTK kiinnittää huomiota siihen, että esitetty muutos rahoitusjärjestelmään heikentää rahoituksen ohjausvaikutusta suhteessa voimassa olevaan lainsäädäntöön.
- Esitys työelämäpalautteen automaattisesta keräämisestä ja siitä johtuvasta käyttöönoton siirtymisestä on kannatettava.
- STTK kannattaa esitettyjä muutoksia koskien perusrahoituksen harkinnanvaraisena myönnettäviä määräaikaista lisäyksiä.

Muutokset lakiin ammatillisesta koulutuksesta

STTK kannattaa ehdotusta, jonka mukaan työsopimuslain mukainen työtodistuksen antamisen velvollisuus ulotettaisiin koskemaan oppisopimuskoulutusta. STTK:lla ei ole huomautettavaa liikennealan koulutusta koskeviin muutosesityksiin.

Muutokset ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmään

Esityksessä ehdotetaan suurta muutosta ammatillisen koulutuksen rahoitusosuuksiin. Nykylainsäädännön mukaan rahoituksesta puolet olisi perusrahoitusta, 35 prosenttia suoritukseen pohjautuvaa rahoitusta ja 15 prosenttia vaikuttavuusrahoitusta. Rahoituksen suhteen on kuitenkin vielä käynnissä siirtymäaika, ja esityksessä ehdotetaan, että rahoitusosuudet säilytettäisiin varainhoitovuoden 2020 tasossa. Siten perusrahoituksen osuus olisi jatkossa 70 prosenttia, suoritusrahoituksen osuus 20 prosenttia ja vaikuttavuusrahoituksen osuus 10 prosenttia.

Riina Nousiainen

17.8.2020

Ammatillisen koulutuksen toimintaympäristö ja koulutuksen tavoitteet ovat jatkuvassa muutoksessa. Jo reformin valmistelun aikaan oli tunnistettavissa haasteet, jotka liittyivät toistensa kanssa varsin erilaisten tavoitteiden yhteensovittamiseen. Oppivelvollisuus uudistuksen myötä ammatillisen koulutuksen tehtävänä on entistä vahvemmin koko ikäluokan kouluttaminen. Kuitenkin jo tällä hetkellä 2/3 ammatillisen koulutuksen opiskelijoista on aikuisia, ja jatkuvan oppimisen merkitys tunnistetaan laajasti yhteiskunnassa ja työelämässä. Rahoitusjärjestelmän koetinkivenä on pyrkimys vastata saman aikaisesti tavoitteisiin koko ikäluokan kouluttamisesta sekä jatkuvan oppimisen kasvaviin tarpeisiin.

STTK toteaa, että esitetty muutos rahoitusjärjestelmään on huomattavan suuri ottaen huomioon, että siirtymäaikana ei vielä pystytä arvioimaan todellisia vaikutuksia koulutuksen järjestäjien talouteen ja ammatillisen koulutuksen tavoitteiden toteutumiseen. Muutoksen voi katsoa heikentävän rahoituksen ohjausvaikutusta suhteessa voimassa olevaan lainsäädäntöön.

Vaikuttavuusrahoituksen osalta tulee erikseen pohtia, miten varmistetaan, että esimerkiksi työelämältä kerättävällä palautteella on aito ohjausvaikutus koulutuksen järjestäjien toimintaan.

Ehdotus työelämäpalautteen automaattisesta keräämisestä ja siihen liittyvästä käyttöönoton siirtämisestä vuoteen 2023 on kannatettava. STTK:n jäsenjärjestöt ovat nostaneet esille tarpeen kiinnittää erityistä huomiota työpaikalla tapahtuvan oppimisen tukeen ja työpaikkaohjauksen resurssien vahvistamiseen. Jotta työelämältä kerättävä palaute olisi laadukasta, on kiinnitettävä huomiota mm. työpaikkaohjaajien mahdollisuuksiin vastata palautekyselyihin työajalla.

STTK kannattaa esitettyjä muutoksia koskien perusrahoituksen harkinnanvaraisena myönnettäviä määräaikaista lisäyksiä.

Muutokset lakiin valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä

STTK:lla ei ole esityksiin huomautettavaa.

Riina Nousiainen

17.8.2020

STTK ry

Antti Palola
puheenjohtaja

Taina Vallander
johtaja

Lisätietoja

Riina Nousiainen
asiantuntija, koulutus ja osaaminen
riina.nousiainen@sttk.fi, p. 050 310 6056